

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXV. évfolyam

2014. július-augusztus-szeptember

545. szám

Nyári élmények és gondolatok

Szeretettel köszöntöm a kedves Bajtársakat és a tisztelt Olvasókat, remélem, nyugalmasan telt a nyaruk.

Otthoni nyáreleji látogatásomkor Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke, és Siposné Prof. dr. Kecskeméthy Klára ezredes, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Művelési Támogató Tanszék professzora meghívására alkalmam volt megtekinteni a Zrínyi Laktanyát (az egykori M. Kir. Hadiakadémia, Hungária krt. 9-11), ahol ma a NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara működik. Miután Prof. Dr. Padányi József mk. dandártábornok, stratégiai és intézményfejlesztési rektorhelyettes, mb. tudományos rektorhelyettes, az egyetem legmagasabb rangú hivatásos katonája fogadott jelképesen, Nagy és Kecskeméthy ezredek, valamint Dajka Henriett tanácsos, a MH Ludovika Zászlóalj Protokoll és Rendezvényszervező részlege vezetője vezettek körbe a gyönyörűen rendbentartott kampuszon. Nagy élmény volt látni a sok emléktáblát és szobrot is, illetve találkozni néhány növendékkel, akiken látszott, hogy odaadással és élvezettel végzik itt tanulmányaikat. Ezt követően megtekintettük a lenyűgözően felújított Ludovika Akadémia épületét, ahol szintén szakszerű vezetésben volt részünk. Itt többek között csatlakozott hozzánk a HOHE részéről Dr. Kakucsy György, a HOHE irodavezetője, Dr. Molnár Dezső c. egyetemi docens, Dr. Gál Attila ny. ezredes, és Bőjthe Tamás főtitkár is. Nagy ezredes felkérésére jelenlétükben megkoszorúztam a Ludovika elé visszahelyezett I. Vh.-s emlékművet is, Horvay János művét (aki a New York-i Kossuth-szobrot is alkotta). Végül Nagy ezredesék VIII. kerületi otthonában, családjá társaságában ebéddel zárult a megtisztelő program, melyet ezúton ismételt szívvel köszönök, s mely a hazai és az emigrációba kényszerült honvédelem 1990 utáni fokozatos egymásra találásának, együttműködésének újabb állomása. -Ugyanezen út során találkoztam még v. Ságvári Pállal, a Magyar Csendőrs Bajtársi Egyesület elnökével és kedves feleségével is.

A nyáron egy másik magyar vonatkozású utam során Észak-Amerikában lehetőségem volt ottani MHBK-tagokkal is megismerkedni ill. néhányukkal újból találkozni. Chicagóban Tokay László szk. m. kir. páncélos hadnagy/nyá. pc. alezredes, a Chicagói MHBK főcsoportja egyik alapítója, későbbi USA főcsoportvezető volt kedves házigazdám, ő mutatott be jóbarátjának, Jankovich Sándor m. kir. folyamőr zászlósnak (*1925 Budapest, avatták 1944. november 15-én).

Ugyanitt Simonyi László, az MHBK központi vezetője és felesége fogadtak szeretettel. Montreálban v. Detre Gyula m. kir. honvéd testőr hadnagy, a Montreáli MHBK-csoport és a kanadai MHBK főcsoport vezetője (*1918 Monostorszeg, avatták 1942-ben) és felesége fogadott s mutatott be Korsós László m. kir. HT hadnagynak, az

**Hadak Útján Bajtársi Híradó
A Magyar Harcosok Bajtársi
Közösségének tájékoztatója
World Federation of Hungarian
Veterans
Official Review, Quarterly Periodical**

Megjelenik negyedévenként, március, június,
szeptember és december hónapokban.
ISSN 0847-2599

Kiadó/Publisher: Simonyi László, Chicago,
MHBK központi vezető
Főszerkesztő/Editor: Dr. Tóth Gergely
Nyomda/Printing: Weller Publishing,
Toronto

A szerkesztő levelezési és emailcíme:
Hadak Útján, Dr. Tóth Gergely
P.O.Box 982740
Park City, UT 84098, USA
Email: hadakutjan@yahoo.com

Címváltozások bejelentése, előfizetési
cskek, hozzájárulások:
1. Kanadából, Ausztráliából, Nagy-
Britanniából kérjük az alábbi címre:
Hungarian Veterans
Charles Borbás
412 - 186 Stephen Dr.
Toronto, Ont. M8Y 3N6

2. Minden előfizető, ill. MHBK Főcsoport és
csoport Európából, USA-ból, Dél-
Amerikából előfizetési díját ill. Zrínyi Alap
járadékát kérjük erre a címre állítsa ki és
postázza USA dollárban:
MHBK Treasurer
10616 Wakefield St., Westchester, IL 60154,
USA

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem
őrzünk meg és nem küldünk vissza. A
szükséges javítás és a rövidítés jogát
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –
a szerző és lapunk megnevezésével – más
újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:
Március, június, szeptember ill.
december 1.

**Az időről-időre fellépő helyhiány
kapcsán megértésüket kérjük,
amennyiben lehet, a beküldött anyagot
a következő számokban közöljük.**

A tartalomról:

-Nyári beszámoló
-Az emigrációs csoportok hírei
-v. Ferenczy Lóránt: Ősi magyar hadvezetés
-Borbás Károly: Egy meghíúsult randevú
-Megemlékezések a nyár folyamán
-Történelmi emlékhely lett a Ludovika
-Halálhírek, méltatások
-Rövid hírek, levelek, események

ottani Magyar Otthon volt, első elnökének (*1923 Pápa, avatták 1944. aug. 20-án a Ludovika II Műszaki Akadémián), és kurtapataki Baka Károly mérnöknek (*1925 Eszternek), az MHBK Quebec-i csoportvezetőjének. Clevelandben Muhoray Kornéllal és feleségével ismerkedtem meg otthonukban, Buffalóban pedig özv. Földváry Bowman-Boyd Margittal, az ottani MHBK volt vezetőjével és a magyar ügyek fáradhatatlan támogatójával. Horváth Erzsébettel és Olchváry Lászlóval, az ottani csoport oszlopos tagjaival pedig telefonon beszéltem.

Rövid írásomnak egy másik tárgya is van, hiszen itt is meg kell emlékezzünk az I. Világháború kitörésének 100. évfordulójáról, mely maga is rendkívül pusztító esemény volt, ám következményei hazánkra nézve talán még súlyosabbak, hiszen ezek azóta is meghatározzák sorsunkat. Sajnos mint sok más, történelmünkkel kapcsolatos eseménnyel is előfordul, a történelemhamisítás itt is működik. Továbbra is sokan próbálnak meg elfeledtetni az I. Vh.-val kapcsolatos bizonyos végzetes mozzanatok. Ezeknek a háborút követő eseteknek egyik legszégezetesebbje például Linder Béla, a Károlyi-kormány vörös hadügyminisztere hírhedt és elfogadhatatlan mondása, *“Nem kell hadsereg többé. Soba többé katonát látni nem akarok. Fegyvert többé szolgálaton kívül nem viselünk, sem tisztet, sem legénységet!”* Ezután hetekig lőtték mindenütt a Linderék által tétlenségre kárhoztatott maradék magyar haderőt, mely egyébként még hatékony védekezésre fogható lett volna. Számtalan katona halt meg így értelmetlenül, és ez a helyzet is nagyban hozzájárult a trianoni országvesztés sikeres végrehajtásához. Az ilyen dolgokról az iskolákban továbbra se nagyon esik őszinte szó. Ez kinek az érdeke? Van még tennivaló.

Kellemes ősz kíván
a szerkesztő

Pataky József Kanadából, Vancouverből küldte be az alábbi beszámolót az ottani Hősök Napi megemlékezésről

“Lakatos Dénes atya a vasárnapi szentmisét elhunyt hőseink emlékének ajánlotta fel, s a prédikációban azokról beszélt, akik a haza oltárán áldoztak életüket. A Kálvin Református Gyülekezet lelkipásztora, Nt. Szigeti Miklós, a Vancouveri Református Egyház részéről pedig Nt. Fábán Lajos közös imában emlékezett elhunyt hőseinkre. Vasárnap este a helyi magyar rádióadásban Molnár Csilla méltatta a háborúban elesett hőseinket, akikről soha nem szabad elfeledkeznünk. Magam az MHBK nevében köszönetet mondok mindannyiuknak a szép megemlékezésért. Bajtársi üdvözléssel Vancouverből, Pataky József”

Borbás Károly főszerkesztő emeritus (Toronto): Emlékeimből. Egy meghíúsult randevú

Az írás aktualitását a román kiugrás hetvenedik évfordulója adja.

Hetven évvel ezelőtt az egyik szép időre ébredtem. A rádióban halk zene szólt. Arra a szerdai napra nem volt semmi előjegyzve a jegyzetombbe. Terveimben Julikával való találkozás szerepelt.

Julika egy szép kolozsvári leányzó volt, aki két szabad napját szüleivel és velem osztotta meg. Vasárnap a szülőkkel, szerda az én számomra van fenntartva. Ez a negyedik találkozó. Sokat sejtető mosolyával azt ígérte, hogy ebéd után lesétálunk a Szamos partjára. Bosszantott a 9:30-kor érkezett telefonüzenet, ami egy rövid riport készítésére utasított. Egy német szerelvény érkezik be az állomásra, három leváltó századdal. Erről kell beszámolnom. Megfogadtam magamban, hogy ez valóban rövid lesz, mert fél 12-re van találkozó Julikával. Amikor az állomásra érkeztem, a vasúti szerelvény már bent volt és folyt a kirakodás. A sok katona között kerestem a parancsnokot. Valaki a tömegből hangosan kiabált:

-Ungarischer Kamerad! Leutnant Karl! -Többször ismétlődött a hívás. A hang irányába figyeltem és elindultam. Fölemelt karral Henz német tudósító hadnagy, akivel együtt szolgáltunk a keleti fronton, jött felém. Könnyezve öleltük meg egymást, a nem várt találkozás öröme. Sok izgalmas napot töltöttünk együtt, Kijevtől a Don partjáig.

Ömlött belőlünk a szó, a visszaemlékezés. Hirtelen nagy robbanás rázta meg a levegőt, amit követett egy másik. Kiderült, hogy repülőgép bombázott. Lőjetek, több helyről ordító hang hallatszott, a két légvédelmi ágyú felé. Az egyik felállított légvédelmi ágyú az állomáson, a másik a német vasúti szerelvényen volt. Nem lőhetünk, mert a repülőgép német felségjelzésű, ordították vissza. Nem tudtuk mi történt. Teljes káosz uralkodott. Kötözték a sebesülteket halottak is feküdtek a kirakodás területén.

Délben jött a hír, a román király rádió beszédében bejelentette, hogy Románia átállt a szovjetek oldalára. 1944. augusztus 23. Ezzel sorsfordító, hitesző árulóvá vált Románia. Az utcáról tüntetés hangja hallatszott. Egyes üzletek bezártak. A szovjet csapatok megkerülve a Kárpátokat a déli részen özönlöttek be az országba, amit a román árulás tett lehetővé. Tettével Románia meggyorsította Európának a szovjet csapatok általi lerohanását.

1944. szeptember 24-én a késődelutáni órákban a Csongrád megyei Magyarcsanak község kis fahídján az első szovjet katona átlépte csonka Magyarország határát. Ezzel elszabadult a pokol. Csak negyvenhét esztendővel később, Viktor Silov altábornagy személyében, 1991. június 19-én 15 óra 1 perckor Záhonyánál hagyta el hazánk területét az utolsó megszálló szovjet katona.

Ők elmentek. De a baloldal megmérgezett politika figurái még a mai napig is itt maradtak Magyarországon...

Simonyi László, az MHBK központi vezetője jelenti Chicagóból, idei Hősök Napi és Trianoni megemlékezésükről:

A chicagói főcsoport és a központi vezetőség 2014. június 8.-án tartotta meg az évi Hősök Napi és Trianoni megemlékezést a Szt.István r. k. magyar templom Mindszenty termében, a nagymise után, amin tagságunk és vendégeink voltak a hallgatóság. özv. Katona Mária, az MHBK Főcsoport háznagya konferálta programunkat s köszöntötte a megjelenteket, és vezette a Himnusz közös éneklését. Utána fia, Katona Jenő egy rövid de velős előadásban vázolta a trianoni reánk kényszerített béke ítéletét, annak minden borzalmát, s a Hazánkat a sír szélére taszító jellegét. Utána következett Simonyi László, MHBK kp. vezetőnek a hősökre való emlékezése. Hangsúlyozta Hazánkban a királyhoz való hűségét, s bár a Monarchia évszázadokon át sínylette a Habsburgok kormányzását, mégis több százezer honvédünk esett el a szerb, orosz és olasz frontokon. Végül rámutatott arra, hogy milyen kevés a fiatal a hallgatók között, akik a táncesteken és más szórakoztató rendezvényeken ott vannak, a Hősök Napi-Trianoni megemlékezésen ám nincsenek ott. Pedig a múltra emlékezés épp oly fontos, mint a jelen élvezete vagy a jövőre való várakozás.

A megemlékezés a Szózat éneklésével és a Takarodó CD-n való lejátszásával végződött.

Dobozy István VRNT, az MHBK Délausztrália „Zákó András” főcsoportvezetője jelentése Adelaide-ből

2014. június 1-én tartottuk meg a Hősök napi és Trianon megemlékezést a Magyar Klubban. Az ebéd elfogyasztása után üdvözöltem a megjelenteket és ünnepi beszédet tartottam. Ábrányi Emil „Él a magyar” c. versét Düh Gergely szavalta. A

közgyűlésünkön megszavazott adományt, 500 dollárt, a Magyar Közösségi Rádió munkájának támogatására átadtam az elnöknek Cseh Annának. Ezt követően a Kőrösi Csoma Sándor Program két ösztöndíjasa, Dunai Márk Bence és Hamar György József a Kaláris táncsoporttal együtt táncszámokkal szórakoztatták a közönséget. A résztvevők a Klub előtt álló hősi emlékműnél virágot helyeztek el. A megemlékezés a Himnusz és a Székely Himnusz elnevelésével zárult.

91. születésnapja alkalmából szeretettel köszöntjük **Tokay Lászlót, szk. m. kir. páncélos hadnagy/nyá. pc. alezredest, a Chicagói MHBK főcsoportja egyik alapítóját, későbbi USA főcsoportvezetőt, az MHBK Központ egyik tanácsadóját, aki a mai napig fáradhatatlanul dolgozik a magyar honvédelmi hagyományok ápolásán és a m. kir. hadsereg jó hírnevének őrzésén. Isten éltesse sokáig!**

A Központi Vezető üzenete

Remélem, kellemes napjai voltak Mindnyájatoknak ezen nyáron. Ideje, hogy egy olyan nehéz tél után, amin átmertünk, végre normálisabb időjárást élvezhessünk, átvitt értelemben is.

Hazánk most valamivel kevesebb támadást kap a baloldali Európai Uniótól, így a Magyar Feltámadás, amit az Orbán-kormány tovább vezethet, remélhetőleg további sikereket hoz az országnak. És ideje lenne annak is, ha Nyugat-Európa ráébredne arra, hogy Magyarország ezeregyszáz éve tagja Európának, sőt elismerné azt is, hogy karöltve Lengyelországgal s a horvátokkal, ezen népek önfeláldozó harcai nélkül, amit a keleti hordák ellen folytattak, Nyugat-Európa ma másképp nézne ki a térképen, ha egyáltalán létezne ilyen formában...

Emlékezzetek arra, hogy minden nemzeti tragédia után a magyar nemzet megmaradt és az Isten segédelmével tovább is megmarad magyarnak, ott, ahol ősidők óta joga van megmaradni. Így Trianont és az azután következő aljasságokat, amivel temetni próbáltak minket ellenségeink, azokat is átéljük.

Mert ez a mi kötelességünk, ez a mi nemzeti jövőnk. A hazáért mindhalálig!

Simonyi László, Chicago

v. Ferenczy Lóránt, az MHBK Argentínai Czetz János Főcsoportja volt vezetője: Ősi magyar hadvezetési hagyományok (Kelt: Buenos Aires, 2014)

(A szerkesztő hozzáűfűzése a cikk első részéhez: Tiszttában vagyunk azzal, hogy az alább, az első bekezdésben leírt magyar őstörténet nem illik bele a mai, a hivatalosan a Habsburgok által bevezetett és azóta is egyeduralkodó szemléletbe, de fontos, hogy más kutatási eredmények és vélemények is fórumot kapjanak.)

Tízezer évvel ezelőtt borzalmas kataklizma söpört végig a világon: földrengések, tűzhányók, viharok, árvizek mindenütt; valószínűleg a Föld tengelye is kicsit elmozdult. Az emberiség nagy része vándorlásra kényszerült. Az ősi szittyá-magyar törzsek (avar, hun, magyar, ugor, szumir, türk, kun) fele otthon maradt eredeti lakhelyén, a Kárpát-medencében; ők jelentették az anyaországi folytonosságot. Másik felük keletre, a Turáni Alföldre vonult, és onnan az ugorok az általuk elnevezett Ural hegységbe, másik része a mai Nyugat-Kínába, a magyarok egy része az ugorokkal együtt az Uralba, nagyobb részük a mai Nyugat-Indiába és Dél-Ázsiában a Csendes Óceánig jutottak. A hunok pedig szintén a Csendes Óceánig, de a később épített Kínai Faltól északra. A sumírek délre húzódtak ezelőtt kb. 7000 évvel, és megalapították Szumériát (a mai Irak helyén), sokatmondó városnevekkel: fővárosuk Ur, a második legnagyobb: Kisur, a legbővebb víz mentén Kut, északabbra a szittyá király neve után Nimrud, stb. Ez a szittyá-magyar az első ősi nemzet, amelynek kultúrájáról, törvényeiről írásos emlékek maradtak fenn, s amiket részben a székely-magyar rovásírás segítségével fejtettek meg. Az avarok és kunok a Turáni Alföldön maradtak, a türk törzsek pedig a mai Nyugat-Kínától a Fekete-tenger déli részéig telepedtek le, míg az összes szittyá törzs pásztorkodással foglalkozó tagjai a Kárpát-medencétől Perzsia északi részéig legeltették nyájait.

Amikor a Római Birodalom Erdélyre tör, a hunok elhatározzák az anyaország védelmét. Harcolva kellett visszatérniük, de ők azzal a különbséggel harcoltak az akkoriban szokásos "jaj a legyőzötteknek" helyett, hogy a legyőzött népek harcosait maguk közé vették, ha azok is úgy akarták, és velük együtt harcoltak tovább Nyugat felé. A négyszázas években hazájukat felszabadították, és Attila alatt, aki tizenegy nyelven beszélt, a Kínai Faltól a Rajnáig terjedő birodalmat alapítottak a mai Szegedhez közeli székhellyel, amelyet megfelelő tövényekkel kormányoztak

Attila halála után azonban a hun hadsereg szétesett, mert katonáinak nyolcvan százaléka idegen volt. Száz évvel később – a Római Birodalom szétesése után – az avarok tértek vissza a Kárpát-medencébe 560 körül gyűrűs védőrendszerükkel. Székhelyük a mai Győr környéke. Hozzájuk tartozott a mai Ausztria területe is; a mai Wien helyén Bécs néven nagy földvárat építettek.

Ekkor már évezredek óta Európa északi és észak-nyugati részén germán törzsek laktak: frankok, szászok, vikingek, akik a nagy kataklizma után fokozatosan már mint nemzetek érkeztek Európába, és annak akkor lakatlan területein helyezkedtek el. Az avarok visszatértek a frankok már keresztények voltak, és az avarok miatti félelmük

és határaik megvédése céljából telepítették le a morvákat 600 körül a mai Cseh-Morvaország helyén. A frankok azért félték az avaroktól, mert úgy hitték, hogy annak testvérnépe, a hunok döntötték meg a Római Birodalmat. Amikor a pápa Nagy Károlyt a frankok királyát 800-ban német-római császárrá koronázta, ez elhatározta az avarok megsemmisítését. E célból riválisával, Bizánccal szerződést kötött. A frankok és morvák nyugatról, a bizánci bolgár seregek délről támadták meg az avarokat, akiket 812-ben véglegesen legyőztek. A Kárpát-medence dél-keleti részét a bolgárok, Nyugati részét a morvák szállták meg, de a szittyák utódai tovább is itt éltek.

A magyar törzsek ekkor már közeledtek az ősi hazához. Álmos apja, Ügyek már Kijev környékén élt, majd a lengyelek – akik nagy részben szittyá leszármazottak – közölték Álmossal, hogy segítik és örömmel látnák a magyarok visszatértét az ősi hazába. Álmos fia, Árpád vérszerződéssel egyesíti a hét magyar törzset, és 896-ban a magyarok Árpád fővezérsége alatt átkelnek az észak-keleti Kárpátokon háromszázezer lovas harcossal, szekereken ötszázezer nővel-gyermekekkel és rengeteg állataikkal. Árpád a bolgárok legyőzésére százezer harcos élére Levente fiát nevezi ki, aki a bolgárokat legyőzi, de a küzdelemben hősi halált hal. Százezer harcost a nők és gyermekek védelmére hagyva, maga Árpád százezres seregével Szvatopluk morva fejedelmet győzi le. A magyarok letelepednek, és beilleszkednek a már ittlakó népek közé, akik gyakorlatilag ugyanazt a nyelvet beszélik, mint ők. Megjegyzendő, hogy szittyá, pannón, szabír, avar, tyrk, ugor, kun, szumír, hun, magyar tulajdonképpen ugyanazt az ősi népet és népeinek családját jelenti.

Azonban a frankok elhatározták, hogy ugyanúgy mint az avarokat, a magyarokat is megsemmisítik. Százezer főre tehető hadsereget küldtek ellenük, akik Lajos király nevében 907 június közepén indultak Ennsburgból, és július 3-ra értek Pozsony térségébe. A sereg három részre volt osztva. A Dunán közepén az utánpótlást is vivő tizenötezer fős hajóhad Sieghardt vezetésével, a Dunától délre vonult a Theatron (Ditron) érsek által vezetett 40 ezres hadoszlop, míg a Dunától északra vonuló 45 ezer fős hadoszlopot maga a fővezér a bajor herceg Luitpold őrgróf vezette. A csata július 4-én kezdődött. Árpád vezér tudta, hogy kisebb negyvenezres hadseregével csak úgy győzhet, ha a három erőt nem engedi egyesülni, és azokat külön-külön győzi le. Ő hadseregével a déli részen vonult fel. Először égő taplós nyilakkal felgyújtotta a hajóhadat az utánpótlással együtt. Maga Sieghardt, a hajóhad vezére alig tudott élve megmenekülni. Másnap a déli sereg re rontott lovasságával négy irányból, akiket estére teljesen megsemmisített, maga Ditron érsek is hősi halált halt. Éjjel a megmaradt 35 ezres magyar sereg lovaival együtt csendben átkelt a Dunán, és hajnalban nyílzáporral megtámadta a meglepett északi haderőt. Maga Luitpold bajor herceg, fővezér is elesett, az életben maradt ellenség fejvesztve menekült. A magyar sereg Ennsburgig üldözte a csatát veszetteket. Ott megfutamodást színlelt, amiért a várórség megtévesztett katonái a várból kifutva üldözni kezdték a magyarokat, akik teljes csatarendben visszafordulva megsemmisítették a vár őrségét is. Magának a királynak is menekülnie kellett Ennsburgból.

Frank részről a csatában hősi halált haltak Luitpold fővezéren és Ditron érseken kívül a főbb vezetők: két püspök, három apát és tizenkilenc gróf. Magyar részről a pozsonyi csatában hősi halált haltak Árpád vezér idősebb fiai, akik mindegyike egy-egy tízezer fős lovas hadcsoporthat vezetett; maga Árpád vezér pedig a pozsonyi csatában kapott súlyos sebesülései következtében pár hét múlva hunyt el, és csak legkisebb fia maradt életben. A pozsonyi csata következményeként a magyar határ az Enns folyó lett, és több mint száz éven át egyetlen hadsereg sem merte Magyarországot megtámadni.

Bár a magyar katonai akadémiákon és katonaiskolákban nem, de több külföldi katonai akadémián – pl. az USA-ban a West Point-on is – példaként tanítják a pozsonyi csatát és Árpád vezér kiváló vezetését a harcászat témakörében.

v. Sóti Géza (Calgary): Amit a kopjafákról tudni kell

Az 1990-es évek eleje óta valóságos kopjafa kultusz van a magyarok tájakon, de még nem sokat olvastam vagy hallottam a kopjafa motívumainak elemzéséről, értelmezéséről. Tehát erről küldök itt egy rövid írást.

A kopjafa minden körülmények között kizárólag gyászemlékmű. A kopjafát ősidők óta használták a magyarok és a velünk rokon népek. Eredetileg szúró fegyver volt, s az elesett harcosok saját kopjafáit tűzték sírjukhoz mint fejfát. Később, hogy a sírokat felismerhetőbbé tegyék, a kopjafa mellé egy szélesebb oszlopot állítottak. Ezt az oszlopot aztán a népi képzelet és hitvilág mitológiai rajzokkal, rovásírással és faragványokkal ékesítette. Ebből a népszokásból

fejlődött ki a kopjafa, illetve a “tetem-oszlop” kultusz: napjainkban már nem csak az elesett harcosok sírjait jelzik ilyenekkel, hanem civil polgárokat is.

A kopjafa díszítő népi elemei között a leggyakoribb motívum a tulipán, amely a Boldogasszonyt, ill. eredetileg a női sírhalmot jelképezte. Az “X” mint a magyar rovásírás B betűje szintén a Boldogasszony “B” kezdőbetűjét jelképezi, s valamilyen formában szinte minden kopjafán szerepel. A többi faragott jelek tájanként változnak, de a lényeg mindenkor ugyanaz. A Boldogasszony elnevezés alatt az ősmagyar hit-vallásból ismert “Anyá és gyermeke”-Boldogasszony értendő, mert a leányból boldog menyasszony, s mikor gyermeket szült, boldog asszony, édesanya lesz.

Az alábbiakban Andris Kursietisnek, az MHBK tb. tagjának (Wisconsin állam, USA) könyvajánlását közöljük. A kötet, melyet Kursietis úr szerkesztett, nemes halmaji Bor Jenő altábornagy (1895-1979) visszaemlékezéseinek angol nyelvű változata.

Dear Sirs,

I am pleased to inform you that the memoirs of General Jenő Bor have been published, in English. The General wrote an account of his life before he died (in 1979), and his son, Eugene de Bor, translated the work in 1984, but it was never published. During the course of my research in the Hungarian Armed Forces, I contacted Mr. de Bor and he sent me a copy of his father's memoirs. A few years ago, I recontacted Mr. de Bor and obtained permission from him to edit and publish the work. It has taken some time, but finally the job is complete. A publisher in Holland (Uitgeverij Aspekt) with whom I had worked previously was very interested in publishing the book, and it is now in print. Details about the book can be found here:

<http://www.uitgeverijaspekt.nl/boekdetail.php?id=9789461535511>

I am very proud and honored to have been a part of adding another element to Hungarian military history. I would be grateful if you would announce the book's availability in Hadak Útján.

Sincerely,

Andris Kursietis, Honorary Member of the MHBK

Dr. Kakasy Gyula emlékére

Nemrég kaptuk a hírt, hogy 2014. május 20-án életének 91. évében elhunyt Dr. Kakasy Gyula m.kir. hadnagy, nyá. ezredes, okl. vegyészmérnök, a HOHE alapító tagja, a Ludovikások Bajtársi Körének témafelelőse. Erről többek között **volt iskolatársa, Eszes Mátyás értesített az USA Milwaukee városából (Wisconsin állam)**, valamint volt soproni osztálytársa, Cseresnyés Géza nyá. ezredes, a „Rákóczi Növendékek és Hadapródok és Zrínyi Ilona tisztileány-nevelő intézet együttes Baráti-körének” vezetője, és személyesen Prof. Dr. Kecskeméthy Klára. Kakasy Gyula nemrég még lapunkban méltatta az akkor eltávozott Pénzes János hadnagyot, most pedig a mi dolgunk, hogy ugyanezt tegyük az ő halála kapcsán. A Szt. Gellért Plébánia urnatemetőjében helyezték örök nyugalomra.

Eszes Mátyás bajtársunk a soproni Rákóczi Ferenc katonaiskolában ismerte meg Kakasy Gyulát, mint szakaszparancsnoka. Mellékelt egy a szakaszt a Vas vármegyei Nick faluban menet közben ábrázoló fényképmásolatot is, melyet a szintén a szakaszában szolgáló Dr. Palágyi Tivadartól kapott. Ők hárman két évvel ezelőtt még találkoztak Magyarországon, az oroszok kivonulása után kerültek ismét kapcsolatba. Csatolta emellett intézetük, a M. Kir. Rákóczi Ferenc Honvéd Főreáliskola Értesítőjének kivonatait az 1938-39-es évekből, egy másolatot Dr. Kakasy Gyula “Fejezetek életem történetéből” c. 15 oldalas írásából, valamint a Szilikátipari Tudományos Egyesület Lapja 2004/2-es számának kivonatát is, mely Kakasy Gyula kiemelkedő mérnöki életművét méltatja.

Kedves olvasónk egyébként háláját fejezte ki a Hadak Útján lap szerkesztésének továbbviteléért, szavait köszönöm és további jó egészséget kívánok neki.

Hősi emlékmű Landshutban

Kevesen tudják, hogy a II. világháború utáni legelső magyar hősi emlékmű (természetesen a szovjetek által megszállt Magyarországot is ideértve) Landshutban, a háború utáni magyar menekültélet egyik központjában áll, az ottani Rákóczi-forrásnál, melyet annak emlékére neveztek el így, hogy fejedelmünk egykor azon a helyen pihenőt tartott. Az 1948-ban állított magyar hősi emlékmű latin felirata *Recrudescunt inclytae Gentis Hungarae vulnera* ("Ísmét fölfakadtak a nemes Magyar Nemzet sebei"), amely II. Rákóczi Ferenc 1703. június 7-ére keltezett, a keresztény nemzetekhez intézett kiáltványának kezdő mondata. Egyéb utalás (pl. évszám vagy nevek) nem található a hősi emléktáblán, ami az akkori, háború utáni politikai helyzetben, illetve lévén Németország megszállt ország, érthető. Az emlékmű egyik kezdeményezője az 1951-ig Németországban, majd utána az USA-ban menedéket talált v. Oslányi Kornél vezérőrnagy (+Cleveland, 1960. november 16.) volt, aki a lenti csoportképen az emlékműtől közvetlenül balra áll. (A kép eredetije özv. Földváry Margit [Buffalo, New York állam] tulajdona, aki szintén jelen volt az 1948-as avatásnál.)

A Rakocziweg-en található landshuti forrás szép környezete, jobboldalt pedig a hősi emléktábla

Könyvismertetés

Egy értékes könyvajándékot kaptunk **Goór György** bajtársunktól, az **MHBK Sydney főcsoport vezetőjétől Ausztraliából**. A kötet címe "Visszaemlékezések a magyar XX. századra." Szerkesztette: Kondorosy Szabolcs az Országút Társulat kiadásában. Ez a kötet akiadó 2013-ban meghirdetett visszaemlékezés gyűjtő pályázatának legjava. A XX. században a magyar nemzetet több csapás érte, az ország megcsonkítása, megszállása, népiirtás, kitelepítés, diktatúra. Dolgunk a még megismerhetőt megörökíteni, megőrizni amennyire lehetséges, írja előszavában a szerkesztő. A kötetben 54 írás szerepel, a beküldött anyagnak mintegy fele. A hangfelvételek, mint eredeti anyag, a társulat archívumában találhatóak. A visszaemlékezéseket történelmi szakaszok szerint fejezetekben olvashatjuk. A leírt eseményekkel egykorú írások, naplók, levelek, teljes szövegükkel és eredeti helyesírással jelennek meg. Vannak köztük orosz fronton, ostromlott városban, nyugatra vonuló alakulatban vagy hadifogságban írt feljegyzések. A jegyzetekben minden emlékezőről, szereplőről rövid életrajz található.

A könyv küldőjéről, Goór György bajtársunkról (l. a képen) a „Kivándorlás” fejezetben a 329. oldalon olvashatnak. Leírja katonaiskolás éveit, ahol nem csak tanítottak, de neveltek is. „Megtanítottak a fegyelemre, a rendre, idősebbek tiszteletére, a tudás fontosságára.”

A könyv célja csak fele részben az olvasás. Legalább olyan fontos, hogy írásra bírjon minél többeket, hogy emlékeik megörökítésére ösztönözzön. Megmaradjon az az egyedül álló mód, ahogyan ki-kí látta a történelmet, szelektáló emlékekkel. Mielőbb le kell írni, még ma, nem holnap. A fiatalabb korosztály számára a tanult történelem így válik érthetőbbé, átélhetővé.

A szép kiállítású 500 oldalas, fényképekkel illusztrált könyvet ajánljuk bajtársainknak és olvasóinknak. A megrendelés címe: Országút Társulat. Budapest 1024, Margit körút 5/b, I em. 3 ajtó. A könyv ára: 1.100 Ft vagy 5 USA dollár személyes átvételkor. Küldés esetén plusz a postaköltség Európán belül 3055 Ft vagy 12,50 dollár, Európán kívülre 3510 Ft vagy 15,50 dollár. E-mail cím: orszagut.tarsulat@gmail.com

Felhívás, kérés régi lapszámokkal és MHBK-anyagokkal kapcsolatban

Kedves Olvasóink, kedves Bajtársak,

arra kérjük Magukat, hogy ha vannak olyan régi **MHBK Bajtársi Tájékoztatóik** (ez Karintiában indult 1948. nov. 1-től) és régi **Hadak Útján** számaik (ami kb. 1950-től jelent meg), melyre már nincs szükségük, legyenek szívesek elküldeni szerkesztőségünk postafiók-címére, hogy archívumunkban tovább őrizhessük őket az utókor számára. Ha nagyobb tételről van szó, a postaköltséget utólag szívesen megtérítjük. Emellett régi, az MHBK-ra, a Vitézi Rendre és egyéb emigrációs rendekre és szervezetekre vonatkozó, már nem kellő régi anyagok, iratok, feljegyzések is érdekelnek.

Köszönettel, a szerkesztő

id. v. Hefty Frigyes sírjánál Detroitban

A sors véletlen fordulata volt, hogy éppen akkor jártam Detroitban, többek között id. v. Hefty Frigyes I. világháborús pilóta (aki a világon legelőször hajtott végre sérült gépből sikeres ejtőernyős ugrást) és felesége urnasírhelyénél a volt magyar negyed, Delray mellett található Woodmere Cemeteryben, amikor Kaliforniából fiuk, ifj. v. Hefty Frigyes halálhíre is elért (l. Halálozás rovatunkat). A hamvak és a jelvények üveglap mögött, id. v. Hefty bronz fejszobra alatt találhatóak. Az alábbi képekkel mindkettejük emléke előtt tisztelgünk.

Siposné Prof. dr. Kecskeméthy Klára ezredes: Emlékezés Dr. Kakasy Gyula m. kir. hegyivadász hadnagyra, ny. ezredesre

Hét évvel ezelőtt, 2007-ben egy kora nyári napon találkoztam először Dr. Kakasy Gyula nyugállományú ezredessel. Az egyetem rektora az én hatáskörömbe delegálta a Ludovikás bajtársakkal, valamint a Honvéd Hagyományőrző Egyesülettel való kapcsolattartást.

A fiatalokat megszégyenítő lendülettel szervezte a 2007 szeptember végén esedékes ünnepi diplomaosztót a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen. Az eltelt években is aktív szervezője és koordinálója volt a gyémánt, vas, rubin és platina oklevél átadó ünnepségeknek. Viselkedése, felkészültsége, a honvédelem ügye, az intézmény és egykori bajtársai iránti elkötelezettsége felkeltette személye iránti érdeklődésemet, a vele folytatott beszélgetések pedig az iránta érzett őszinte tiszteletemet.

Tisztán emlékszem arra a pillanatra, amikor Komócsin József alezredes társaságában először találkoztam Vele. Úgy láttam, hogy kisebbfajta sokk érte, megdöbbsent, hogy egy női ezredessel kell majd a közös ügyekben a kapcsolatot tartani. Megértettem aggodalmát, hiszen már az egykori Ludovikások visszaemlékezéseiben olvastam, hogy az orosz fogságban láttak először női tisztet.

Élő lelkiismeret és élő lexikon volt, sokat köszönhetek neki. Történt egyszer, hogy sürgős információra volt szükség egy bajtárs kapcsán, mikor avatták és melyik akadémián végzett. Felhívtam Gyula bácsit és a segítségét kértem, aki rövid gondolkodás után azt mondta, hogy 2-3 nap múlva majd jelentkezik. Jeleztem neki, hogy ez ennél sürgősebb, egy óra áll a rendelkezésére. A telefonom az 59. percben megcsörrent és a kérésemnek megfelelően, az ígéretéhez híven jelentette a kért adatokat.

„A ludovikás hagyományok elkötelezett folytatója: Kakasy Gyula ny. ezredes” címmel jelent meg regényes életéről 2010-ben az írásom. Ez volt a második Ludovikásokról írt cikk, hiszen „A hősi múlt krónikása (Kiváló hazánkfia: Pénzes János regényes életútja)” című írás ugyanabban az évben, csak korábban jelent meg.

Ő volt a belföldi és külföldi kapcsolattartó, az összekötő kapocs a külföldre szakadt Ludovikások és az itthon maradottak között.

A generációja kétszer járta meg a poklot és kétszer a mennyországot. 1920. június 4. Trianon – a trianoni nemzedék lelkébe beégett az elvesztett Nagy Háború és a területi veszteség fájdalma. Aztán sorra tértek vissza az elcsatolt területek, eufórikus hangulatban volt az ország, a magyar királyi honvédség, és a Ludovika. Aztán megint jött a pokol, a vesztes háború, a vesztes ország, megbélyegzett, kizsákmányzott tiszti kar, B-lista, a másodrendű állampolgárság.

A rendszerváltoztatás utáni események: a Honvéd Hagyományőrző Egyesület megalapítása, a Ludovika zászló visszatérése 1992. szeptember 16-án Magyarországra, a Ludovika Világtalálkozó, a Ludovika zászló adományozása a Kossuth Lajos Katonai Főiskolának, a Ludovika és Bolyai kard adományozás, Honvéd múlt a jövőjért alapítvány fontos események voltak. Már nem volt tabu téma a Ludovika, hősök emlékműveit, emléktábláit avatták.

Egy idő után bajtársi, baráti kapcsolat alakult ki, felhívott, hogy nézzem meg a színész unokáját, mert szerepel Csendkút című az ötvenes évekről és az 1956-os forradalom és szabadságharcról szóló filmben. Később dédunokája megszületéséről is örömmel értesültem, időskori verseiből is néha-néha egy-egy versszakot felidézett. Én ezt a sor adományaként élem meg.

Úgy gondolom, hogy Ő semmiképpen sem akarná, hogy szomorkodjunk, mert sokan az 1944. augusztus 20-án avatott bajtársak (hősi halottak, eltűntek, időközben elmentek) mind-mind ott ülnek a Hadak Útján és onnan figyelik a földiek életmenetét. Bizonyos vagyok benne, hogy Pénzes János hegyivadász hadnagy bajtársával most együtt néznek bennünket.

Együtt dolgoztunk éveken keresztül a Honvéd Hagyományőrző Egyesületben, majd később a Ludovika Kávézóban is. Ő az alapító tagjaink közé tartozik, az akkor készült fénykép már igazi ereklye, sajnos többen már nincsenek közöttünk (Bunda Rezső, Damó Elemér és most Kakasy Gyula).

Igazi elismerést és elégtételt a sors számára azonban csak a rendszerváltozás utáni években nyújtott. 1994-ben a Magyar Köztársaság Arany érdemkeresztjét, 2004-ben a Honvédelemért kitüntető cím I. fokozatát, 2006-ban a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem emléknyujtáit kaptam. 2006-ban előléptették ezredesnek.

Egyenes jellem, egyenes tartás, egyenes beszéd! Ez jellemezte.

JELLEM, ERKÖLC, BECSÜLET=LUDOVIKA

Ezredes Úr, köszönjük a szolgálatot!

Siposné Prof. Dr. Kecskeméthy Klára ezredes: Egy 99 éves ludovikás köszöntése

2014. augusztus 14-én családi körben ünnepelte 99. születésnapját **Mesterházy Gyula m. kir. tüzér százados, ny. ezredes**. A Honvéd Hagyományőrző Egyesület nevében **Nagy László ny. ezredes és Siposné prof. dr. Kecskeméthy Klára ezredes** névre szóló emléktárggyal és oklevéllel köszöntötte (l. képünket). Dr. Isaszegi János nyugállományú okl. mérnök vezérőrnagy személyes ajándéka a *Kis magyar hadtörténet* c. ünnepi kiadvány volt, amely nagy örömet szerzett az idős katonának, aki nem csak a napi sajtót olvassa, hanem szereti a hadtörténelmi tárgyú könyveket is.

Az ünnepeltet tüzér hadnagyként avatták fel a Ludovika elvégzése után, hetvenhat esztendeje, 1938. augusztus 20-án. Az évfolyamának Ő a rangidős tisztje, mellette már csak ketten élnek.

Mesterházy Gyula mesélt fordulatossá – eseményekben és küzdelmekben bővelkedő – katonai pályafutásáról, valamint családjáról. 1915-ben született a vas megyei Nádasdön. A nádasdi evangélikus iskolai első öt osztály elvégzése után 1926-ban felvették a soproni Rákóczi Ferenc reáliskolai nevelőintézetbe, 1931-ben az osztályukat áthelyezték a kőszegi Hunyadi Mátyás iskolába, ott érettségizett kiváló eredménnyel 1934-ben. Nyitva állt előtte a katonatiszti pálya, a Ludovika Akadémián folytatta a tanulmányait. Sokadmagával a tüzér fegyvernemet jelölte meg. A Ludovika Akadémia első évfolyama csapatszolgálat volt, Pécsre, az ottani tüzérosztályhoz került, mint karpaszományos honvéd.

Hadnaggyá avatása után Nagykanizsára, az ottani tüzérosztályhoz helyezték. 1939-ben áthelyezték Sopronba, a 103. gránátvető nehéztüzérosztályhoz. 1940-ben mozgósítás, majd az erdélyi bevonulás következett. Hajmáskérre helyezték, majd 1941-ben újabb mozgósítás következett, ezúttal a Délvidékre vonult be. 1942-ben vasúti szállítással az orosz frontra ment. Uriv-Korotojak területén részt vett a súlyos védelmi harcok támogatásában. 1942. december 20-án bevagonírozták és hazaszállították Sopronba a tüzérosztályát. 1944 januárjában előléptették századossá, majd szeptemberben 2-án felvételi vizsgára behívták a Hadiakadémiára (kiváló minősítés, hat hónap frontszolgálat), ahová felvételt nyert. A Hadiakadémiát áttelepítették Balatonfüredre. 1945 januárjában Szombathelyre rendelték, a Hadiakadémia Németországba települt át. Május elején az akadémiát feloszlatták, amerikai fogságba esett, Garmisch-Partenkirchenben az olimpiai stadion volt a fogva tartásuk helyszíne, ahonnan júniusban szabadult. Családjával

Ausztriában találkozott. 1946-ban Kőrmenden jelentkezett a kiegészítő parancsnokságon, fizetését csak az új forint bevezetéséig kapta.

1949-ben behívták a honvédséghez, felvételi vizsga után a tüzértszti iskola harcászati tanszékvezető helyettese lett. A ludovikás múltja azonban utolérte 1951. október 15-én eltávolították, ezután évekig segéd munkásként dolgozott. 1957-ben lefokozták. 1963-ban tudományos munkatársként dolgozott a Gépipari Technológiai Intézetben a szabványosítási vonalon. A rehabilitációt, és az elismerést a rendszerváltoztatás hozta meg számára.

Mesterházy Gyulát a Ludovika hagyományai és elvei vezérelték egész életében: a feltétlen hazaszeretet, becsület, feddhetetlenség, bátorság, kitartás, a zászló iránti hűség és bajtársiasság. Ennek a közösségnek volt tagja, személye példa a mai ludovikások számára is.

Az egykori ludovikás bajtársak meglátogatása fontos része a hagyományok ápolásának, nem szabad veszni hagyni azt a tudást, azokat az ismereteket, tapasztalatokat, amelyekkel ők rendelkeznek, mert ezek pótolhatatlanok a jövő nemzedékek számára!

Isten éltesen Gyula bácsi!

Kőszegi Napok. Bőjthe Tamás, a HOHE főtitkára és elnökségi tagja küldte be az alábbi beszámolót.

Június 14-én 25. alkalommal ünnepeltük a “Kőszegi napokat”, a Hunyadi Mátyás Baráti Kör irányításával, egyéb bajtársi köreink és a HOHE részvételével, az egykori katonaiskola utódnevelőintézete és a Polgármesteri Hivatal támogatásával, sokéves hagyományaink szerint.

Egykori növendéktársaink közül 14 bajtársunk jelent meg, rangidősként Dr. Boross Péter volt miniszterelnököt köszönthettük a mintegy 60 fős ünneplő közönség körében. Régi ismerősként Básthly Tamás volt egykori képviselő és Szilágyi Gábort, a Kőszegi Baráti Kör elnökét üdvözölhettük házigazdáink mellett.

A Hősi Emlékmű előtt Metz Rezső baráti kör elnök köszöntője után az évforduló emléklapoktjait adtuk át régi és mai kőszegi intézeti igazgatóinknak, Rába Istvánnak és Nagy Gábornak, gondnokaiknak, Kevei Pálné Nellikének és Lintner Sándorné Jutkának sokéves munkájuk elismeréseként, majd a HOHE vezetőinek, Dr. Szakály Sándor és Nagy László Gerő bajtársainknak.

Ezután kellemes meglepetésként Básthly Béla alpolgármester elismerő okleveleket adott át négy növendéktársunknak: Somogyvári Géának rendszeres nívós ünnepi beszédeiért, Metz Rezső fáradhatatlan elnöki tevékenységéért, Kazinczy László növendéki életrajz-gyűjteményéért, s Bőjthe Tamás építész tervezői munkásságáért az Intézet múltjának megőrzése érdekében.

A Somogyvári Géza által elmondott, múltunkat idéző ünnepi beszéd után koszorúkat és növendéki virágszálakat helyeztünk el a Hősi Emlékművön. Az ünnepséget díszbéd követte a régi intézeti étteremben, majd megkoszorúztuk a Várkörön felállított Hunyadi Mátyás szobrot, ahol egykori tanárunk, Lovassy Andor 1944-ben írott megható verse, a “Kőszegi búcsúszó” is elhangzott. A napvégi vacsora után gyertyagyújtással búcsúztunk a Hősi Emlékmű, a Csaba Királyfi Bajtársi Kör emlékoszlopa és a Gábor Áron Bajtársi Kör emlékműve előtt fejet hajtva s régi katonadalokat énekelve.

Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke küldte be az alábbi két hírt:

A Ludovika Főépület történelmi emlékhellyé nyilvánították

Emlékoszlopot avatott június 24-én Prof. Dr. Patyi András, a Nemzeti Közszoigálati Egyetem rektora és Dr. Hende Csaba, honvédelmi miniszter. A tárcavezető beszédében hangsúlyozta: a Ludovika mindig egyet jelentett a minőséggel.

Az épület a Magyar Állam újjászervezését, az államban való gondolkodás újjászületését jelképezi. Sem egyetemek, sem katonai akadémiák nem jönnek létre csak betonból, téglából és malterből. Egy egyetem több mint a folyosók,

ahol az egyetemi polgárok közlekednek. Az egyetemet az a szellemiség kell, hogy teremtsen és fenntartsa, mely mögött magasztos eszmék és érzelmek állnak – mondta köszöntőjében Patyi András rektor, aki hozzátette: a Nemzeti Közzolgálati Egyetem azoknak az értékeknek a megújításával is szolgálni kívánja a hazát, amelyek egykor a Ludovika Akadémiát jelentették.

A Ludovika fogantatása, születése, bölcsője, serdülő és felnőtt kora maga Józsefváros - értékelt az ünnepségen Dr. Kocsis Máté, a VIII. kerület polgármestere. Emlékeztetett: az épületet a népnyelv politikai rendszerektől függetlenül mindig Ludovikának hívta. Ludovika volt, van és lesz. Józsefváros megújulásának szikla szilárd alapzata a Ludovika Akadémia és annak szellemisége – mondta. A polgármester megjegyezte: a Ludovika szó mindenkiben a rend, fegyelem, becsület, hit, és erkölcs fogalmakat idézi fel.

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem kezdeményezésére, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság javaslata alapján a Kormány a 104/2014-es számú rendeletével nyilvánította történelmi emlékhellyé a Ludovika Akadémia egykori épületét, amely ma már a Nemzeti Közzolgálati Egyetem új főépülete. Az ebből az alkalomból, az épület előtt felállított emlékoszlopot Patyi András rektor és Hende Csaba honvédelmi miniszter avatta fel.

Az emlékoszlop avatása után a Kápolnában lemezbemutató koncertet adott a Magyar Légierő Zenekar. A Fegyvernemi Dalok és Katonadalok című korong anyagából Katona János alezredes, zenekarvezető vezénylete mellett kaphattak ízelítőt a rendezvény résztvevői.

A Honvéd Hagyományőrző Egyesület az I. Világháború centenáriumával kapcsolatosan 2014. májusában pályázatot hirdetett a Gábor Dénes Elektronikai és Műszaki Szakközépiskola és Kollégium (Debrecen) diákjai számára

Pályázni az alábbi témákban lehetett:

1. Kiemelkedő I. világháborús katonai személyiségek.
2. Az I. Vh. hőseinek helyi emlékművei, emléktáblái.
3. Első világháborús részvétel a családtörténetben.
4. Egy debreceni katonai alakulat I. világháborús története.
5. A háború kitörésének okai, történelmi körülményei.
6. A világháború egy jelentősebb ütközete.
7. A háború befejezése és a Trianoni békekötés.

A Bíráló Bizottság az alábbi sorrendet alakította ki a 6 kiváló pályázat között, akiknek gratulálunk:

1. Oláh Kornél „A Magyar Királyi Lovasság az I. világháborúban” (A császári és királyi 2. lovashadosztály és a császári és királyi 16. huszárezred története.)
2. Demjén Béla „A Magyarosi roham”
3. Bacska Ákos „Gorlice”
4. Papp Richárd „A császári és királyi 39. gyalogezred története”
5. Urr Nándor „Ittebei Kiss József”
6. Póka Laura „Az I. világháború előzményei és menete 1916-ig”

Dr. Farkas Jenő, a magyar légierő nyug. ezredese, aki maga is harcolt a község határában, kérésére közöljük kivonatban az alábbi cikket, mely a felvidéki www.hirek.sk honlapon jelent meg.

Emlékművet avattak a Szent László hadosztálynak Helembán

Az emlékművet a Pázmáneum Polgári Társulás és a Történelmi Szent György Lovagrend állíttatta az 1944 decemberében Helembán és környékén hősi halált halt Szent László hadosztály katonái tiszteletére. A fehér kősziklára rögzített márványon álló felirat hirdeti ezentúl a Szent László hadosztály katonáinak hősiességét és azt: hogy „Múlt nélkül nincs jövő”. Egyben tanúságtevője annak, hogy a helembaiak nem felejtik el őket, és hogy nem hiába adták vérüket ezért a földért.

A helyi Szent Imre római-katolikus templom kertjében elhelyezett emléktábla avatását megelőzően szentmisére került sor, amelyet dr. Farkas Zsolt plébános dr. Sztyahula László atyával és dr. Karaffa Janos atyával közösen celebrált. A templom előtt a szolnoki székhelyű Szent László Hadosztály Honvéd Hagyományőrző Egyesületének tagjai álltak díszőrséget. (...)

Farkas Jenő elmondta, hogy nagyon kedveli az Alsó-Ipoly mentét - Letkést, Szalkát - s mindig szívesen jön Helembára, mert itt érzi és megérinti őt a magyar közösség ereje. Megköszönte és háláját fejezte ki azért, hogy beindult egy folyamat, amelynek során emlékműveket állítottak az Ipoly és Garam mentén harcoló katonák emlékére. Legutóbb a kicsindi temető melletti domboldalon emeltek hasonlót idén januárban. (...)

A teljes beszámoló az alábbi linken található meg:

<http://www.hirek.sk/multunk/20140629090349/Emlekmuvet-avattak-a-Szent-Laszlo-hadosztalynak-Helemban.html>

Farkas ezredes úr emellett továbbította a Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetségének augusztusi hírlevelét is, melyben többek között letkési ünnepségük leírása is olvasható.

Dr. Farkas Jenő, a magyar légierő ny. ezredese: Szent László Gyűrű adományozása

Még 2002-ben egy fiatal százados, Szarka Gábor századparancsnok, helyettesével Suhajda Bálint hadnaggyal „kivívta”, hogy számokkal jelzett növendék századát Szent László századnak nevezhessék. A század azóta folyamatosan a zászlóalj a legjobbjai közé tartozott.

Két éve a megváltozott viszonyok miatt – a „Szent László hallgatói század” átköltözött a volt Bolyai Akadémiáról a Zrínyi Egyetem Campusára, áthozták és felállították Szent László lovagkirály szobrát, a volt hallgatókból honvéd tisztjelöltek lettek. Az akkori századparancsnokból jogi doktor, a „Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Ludovika Hallgatói Zászlóalj” parancsnoka, ezredes, majd a Honvédelmi Miniszter úr kabinetfőnöke, jelenleg hazánk katonai attaséja Párisban, hadnagy helyetteséből őrnagy, a jelenlegi Szent László század parancsnoka lett.

2012-ben Berta Tibor ezredes, a Katolikus Tábori Püspökség általános helynöke, Dr. Bíró László katolikus tábori püspök úr megbízásából egy új századzászlót adott át a század parancsnokának, Suhajda Bálint őrnagynak, melyet Kótai Róbert lelkész főhadnagy – most százados - úr szentelt meg. Suhajda Bálint őrnagy úr volt az, aki a század zászlaját - a hagyományoknak megfelelően - a Szent László szobor előtt háromszor meglengette.

2014. június 27-én Dr. Bíró László katolikus tábori püspök engedélyezte – tekintve, hogy ebben az évben a századból még rangelsőt nem avathatnak –, hogy az Általuk alapított Szt. László gyűrűt a korábban leírt Szent László napi ünnepség keretében Berta Tibor ezredes úr, Suhajda Bálint őrnagy századparancsnok beszéde után, Dr. Farkas Jenő ny. ezredesnek adja át.

A század ünnepét megtisztelte az Egyetem rektora, Dr. Boldizsár Gábor ezredes úr, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem rektora, és Molnár Zsolt ezredes úr, a Ludovika Zászlóalj parancsnoka, akinek szemléje után a század kiváló díszmenettel tisztelgett zászlója és parancsnokai előtt.

A Szent László szobrot több szervezet megkoszorúzta. Az ünnep közös ebédrel fejeződött be.

Ratkay Zoltán Imre: Emlékezés Szent Lászlóra Mosonmagyaróváron

Szent Lászlóra, a "Lovag-királyra" emlékeztünk június 29-én Mosonmagyaróváron. A Szent Gotthárd Római Katolikus Egyházközség és a Városvédő Egyesület Szent László Emlékbizottság az Önkormányzat támogatásával rendezte meg a hagyományos "Szent László napot". Az ünnepségen a Honvéd Hagyományőrző Egyesület három Zászlóval vonult ki. Este 6 órakor a Szt. Gotthárd templomban szentmisét celebrált Kapui Jenő kerületi esperes. Mise után a Szent László téren a király szobránál volt az ünnepség. A térzenét Hernádi Sándor karnagy vezényletével a Kühne Rt. Fúvószenekara szolgáltatta. A Himnusz után a Városvédő Egyesület elnöke, Dr. Kocsis Sándor köszöntötte a résztvevőket. Ünnepi beszédet Kiss Tamás, a Győri Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár igazgatója

mondott. Szent László örökségét emelte ki, s hogy nagy tisztelete volt a Lovag-királynak már a középkori királyi udvarokban is. A műsorközlő Bérci Csaba tanár volt. A szavaltot és a Halmos László Énekegyüttes számait nagy tapssal fogadta a közönség. A király szobránál 1993 óta minden évben koszorúzással és a Szózat elénekülésével ér véget az ünnepség.

Ratkay Zoltán Imre: Szent István napi koszorúzás Mosonmagyaróváron

Az idei évben ötödször a mosoni Szent István út adott helyszínt két napra ünnepségnek, kultúrának, szórakozásnak, kiállításoknak. Több mint 200 fellépővel öt helyen mindenki számára ingyenes rendezvények voltak. Augusztus 20.-ára a Szabadtéri Kisszínpadra tervezett mise a szemerkélő eső miatt a Nepomuki Szent János templomban lett megtartva. Misét celebrált Kapui Jenő, a templom plébánosa. Majd a hagyományokhoz híven államalapító királyunk szobránál folytatódott az ünnepség. Ünnepi beszédet v. Harmath Lajos (94), ny. ejtőernyős alezredes, a tavalyi Pro Urbe díjas mondott. Méltatta István

királyunk tudását, a magyarság megmaradásáért tett cselekedetét. "Hogy döntene ma 1000 év után egy mai szent István király? Újra Nyugatot, az Európai Uniót választaná?" - tette fel a kérdést. Felvetette, hogy a Trianoni kérdéssel és annak átkával, az 56-os forradalommal többet kellene foglalkozni, méltó helyen. A Kühne Zenekar és a Haller Iskola diákjai emelték az ünnep színvonalát. A 70. sz. Cserkészcsapat segítette a sok koszorú méltó elrendezésében. A Szózat elénekülése után elkezdtek az óriási halászlé felszolgálását, 1762 literes bográcsból több mint 2000 adagot osztottak ki ingyen a jelenlévőknek: A Honvéd Hagyományörző Egyesületnek volt 18 fő osztrák vendége, akik nagyon dicsérték a magyar halászlét és vendégszeretetet.

Fekete Dénes, aki többek között a Miskolci Helyőrségi Nyugdíjas Klub elnöke, beszámolója Miskolcra:

Koszorúzás a Hősök Napja alkalmából

A Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség Miskolci Csoportja a Városi Önkormányzattal közösen 2014. május 26-án tartott megemlékezést és koszorúzást Miskolcon, a Szemere kertben lévő Doni kopjafánál. Az emlékelet éppen egy éve cserélte ki a szervezet, mert a 22 évvel korábban állított már elkorhadott. A pénzügyi részét Szabó Sándor önkormányzati képviselő állta, Szondy Sándor népi fafaragó készítette az alkotást, amit Dr. Kriza Ákos polgármester leplezett le.

Az egybegyűlték előtt Pfliegler Péter alpolgármester emlékezett a korabeli eseményekre, idézte fel a főbb mozzanatokat, a tragikus visszavonulást, majd Thomka Tamás református tábori lelkész imádkozott az elesettekért. Apáink, nagyapáink elkeseredetten harcoltak, de a túlerőnek és a kegyetlen időjárásnak nem tudtak ellenállni. Bátorságukért fejet kell hajtunk előttük!

A kopjafánál koszorút helyezett el: Miskolc. MJV. Önkormányzata, a BAZ Megyei Kormányhivatal, a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség Miskolci Csoportja, a Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége BAZ Megyei Szervezet, számos politikai párt és civil szervezet képviselője.

Szervezetünk négy élő Doni harcosa – Stubner Ferenc (szül. 1919), Tergalecz Ferenc (1920), Kovács József (1922), Mester István (1924) (*időközben elhunyt, a szerk.*) – idős koruk, illetve betegség miatt nem tudtak jelen lenni az ünnepségen. Ezúton kívánunk nekik gyógyulást, illetve további jó erőt, egészséget!

Stubner Ferenc a lapzártá előtt töltötte be 95. életévét – Miskolc városa, Dr. Kriza Ákos polgármester és Fekete Dénes mellett a Hada Úján dolgozói is szeretettel köszöntik, Isten éltesse sokáig!

Centenárium megemlékezés

Miskolc MJV Önkormányzata szervezésében a megjelentek az I. világháború kitörésének 100 éves évfordulójára emlékeztek a 10 honvéd szobornál. A Szarajevói merényletet követően a nagyhatalmak egymásnak estek és kitört „a

nagy háború”, amely négy éve alatt több mint 15 millió katona életét követelte. Mi volt még az eredménye? Szétesett az Osztrák-Magyar Monarchia, majd a végét egy olyan igazságtalan, egyoldalú békeszerződés zárta le, mely magában hordozta egy újabb fegyveres konfliktus csíráját. Mindezekről Somorjai Lehel, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár igazgatója beszélt.

Várhosszúréti megemlékezés

2014. július 26-án a felvidéki Várhosszúréten a Helyi Önkormányzat, a Gömöri Kézműves Társulás és a Kazincbarcikai Vajányi Lajos Bajtársi Egyesület szervezésében emlékeztek meg a II. világháborúban, 1944-45 telén, az itteni harcokban elesett magyar katonákra.

Az emlékezőket Ulman István fafaragó mester, a kopjafaegyüttes alkotója köszöntötte, ünnepi beszédet Husonyica Gábor, a Vajányi Lajos Bajtársi Egyesület vezetője mondott. A helyi művészeti csoportok tartalmas műsort állítottak össze az ünnepségre. Az emlékműnél koszorút helyezett el Czimbalmosné Molnár Éva, Magyarország kassai főkonzulja, a helyi önkormányzat, valamint számos szervezet és egyesület. A rendezvényt megtisztelte Demeter Zoltán országgyűlési képviselő, Bánhorváti polgármestere is. A Kazincbarcikaiak szervezésében az 50 fős magyar katonai delegáció egyenruhában, busszal utazott a helyszínre.

Kegyeleti út Bácskában

A Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Csoportja 2014. július 22-24-én kegyeleti úton volt Bácskában. A látogatás célja az 1944-45-ben Tito partizánjai által elkövetett vérbosszú áldozatai emlékhelyeinek felkeresése és megkoszorúzása volt. Helyi idegenvezetőnk Kuzmics Béla, nyugalmazott építőmérnök volt, kinek családját is érintették ezek az események.

Útban Bajmok felé megálltunk a Kaponyai csata emlékművénél. 1848. március 5-én a Bácsér patak partján itt rendezkedett be a mintegy 5 ezer fős szerb szabadcsapat védelemre, azzal a céllal, hogy kedvező állásaiból támadást indítva szétveri a vele szemben Szabadkát védő magyar csapatot, elfoglalja a várost, majd tovább haladva birtokba veszi Szegedet. Gaál László alezredes – a magyar csapatok parancsnoka – látva a szerbek stabil védelmét, illetve túlerejét – cselhez folyamodott. Erős tartalékot képezve színlelt támadást indított a szerb állások ellen, majd visszavonult. A szerbek a magyar csapatok üldözésébe kezdtek, harcrendjük felbomlott, tüzéségük hátra maradt. A magyarok szervezett ellentámadását nem tudták visszaverni, pánikszerűen visszavonultak, a csatát elvesztették. Így vonult be a szabadságharc győztes csatái közé a Kaponyai ütközet!

A Bajmoki emlékműnél teljesen más történelmi korszak és helyzet várt minket. A településre 1944. október 19-én vonult be a Vörös Hadsereg, másnap követték őket Tito partizánjai. Ezt követően megkezdődött a visszamaradt magyarok és németek utáni hajtóvadászat. A „Népfelszabadító Bizottság” mintegy 500 fős listát állított össze, akik közül bírósági ítélet, kivizsgálás nélkül november 2-án éjszaka 227 főt gyilkoltak le. Emléküket pár éve szép park őrzi.

A Szabadkai temető hátsó részében lévő parcellában is több ezer ártatlan civil fekszik a tömegsírokban, köztük Bukovikai székek is. Nem volt kegyelem, ropogtak a sortűzek, fiatalok, idősek egyaránt hullottak. Nem számított az emberélet! Az emlékművet vandál elemek fáradságot nem kímélve letörték, elvitték! Valószínű még most sem tudják sokan feldolgozni történelmük ördögi tetteit, és ezzel nem a megnyugvást, a megbékélést segítik elő, hanem a feszültséget szítják.

Ismét a Szent Jobb körmeneten a magyar csendőrök

1945 előtt a m. kir. csendőrök minden évben szakasz erejű csendőralegységgel, zárt rendben vonultak fel a Szent Jobb körmeneten az augusztus 20.-i ünnepségen Budapesten. Kitüntetésnek számított, melyik csendőrkerületből képviselhették a Testületet csendőr elődeink a szentmisén és a körmeneten. A kommunista diktatúrák időszakában minden nemzeti-egyházi ünnepséget megtiltottak a hatalom bitorlói. Szent István királyunk emlékével együtt a csendőrség is igyekeztek száműzni a nemzet emlékezetéből.

Ez évben augusztus 20.-án fővárosunkban és szerte az országban százezrek ünnepelték első királyunk világi és egyházi örökségét, együtt a határainkon kívül élő magyarsággal. Az ünnepségnek, amelyen állami-közjogi, egyházi

vezetők és nagyon sok magyar település képviselői vettek részt, legfőbb színtere most is a Szent István tér és a környező utcák voltak. Erre az örömteli nemzeti ünnepsésre jelentkezésünk alapján a Magyar Csendőr Bajtársi Egyesület képviselőit is szeretettel hívta és várta az ünnepség szervezője, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye. Hagyományaink szerint felszentelt csapatzászlónkkal, kifogástalan csendőröltözetben, csendőrkalapban képviselhettük elődeink, a M. Kir. Csendőrség szellemiségét, a Testület dicső hagyományait.

Fotó: Tóth Ernő

Utazási és egyéb körülmények miatt (vihart jeleztek az ünnepség idejére) a szokásosnál kisebb létszámmal utaztunk Budapestre. Ennek ellenére az ünneplő tömeg az előző évekhez hasonlóan lelkes tapssal, barátságos üdvözlésekkel köszöntötte a cserkészek után felvonult csendőr díszlegységünket. Az eseményekről, így a csendőrökről is a Magyar Televízió élő adásban közvetített. Az ünnepség után részvételünkért nagyon sok barátságos visszajelzést, köszönetet kaptunk, amiért méltó módon képviseltük a m. kir. csendőrség erkölcsi örökségét. Azzal a küldetéssel, hogy a haza ellenségei által 1945-ben száműzött, reményeink szerint hamarosan felállításra kerülő magyar csendőrség a haza javára élni fog.

v. Ságvári Pál, a MCsBE elnöke

Lg. Kenyeres Dénes nyá. alezredes: Emlékezés Kecskeméten a világraszóló nándorfehérvári győzelemre és az I. Vh. kitörésének 100. évfordulójára

Kecskeméten 2014. július 22-én emlékeztek meg a nándorfehérvári győzelem 558. évfordulójáról. A Hunyadi téren álló Hunyadi János lovasszobor előtt minden évben a város szervezésében, különböző hagyományörző szervezetek jelenlétében tisztelegnek

a híres törökverő csatáira és világraszóló győzelmére, amelyet a török seregek felett arattak a magyarok.

A Himnusz elhangzását követően Szemereyné Pataki Klaudia alpolgármester méltatta Hunyadi történelmi jelentőségű győzelmét. Közben óriási nyári zápor

próbálta megzavarni az ünnepséget, sikertelenül! Tárogató hangjai után, a város nevében az alpolgármester koszorút helyezett el. A HOHE és az 1956 Magyar Nemzetőrség kecskeméti parancsnoksága nevében Kenyeres Dénes alezredes koszorúzott. A Szózat zárta a megemlékezést.

Július 31-én több helyszínen zajlott Kecskeméten megemlékezés a száz éve kezdődött világháborúra. A híres város is alaposan kivette a részét a nagy háborúból. Több ezredben szolgáltak a Kecskemétről besorozott és mozgósított hadfiak. Városunkban két csodálatos emlékmű is hirdeti az utókornak az I. világháborúban vitézül és hőiesen küzdő katonák hőstetteit és maradandó dicsőségét.

A Nagytemplom homlokzatán látható Imre Gábor szobrászművész alkotása a Cs. és kir. 7. /Vilmos/ Huszárezred emlékműve. A Katona József Színház mellett avatták fel 1942-ben a Cs. és kir. 38. /Mollinári/ Gyalogezred szobrát.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, a HOHE, a Történelmi Vitézi Rend és a Honismereti Egyesület területi szervezetei közös rendezésében tartottak megemlékezést és koszorúzást a 100. évforduló alkalmából. A rendezvényen jelen voltak a hagyományörző és az 1956-os szervezetek is.

A 7. Huszárezred emléktáblájánál -a Himnusz és dr. Jósza Iván szavai után - e sorok írója felidézte a huszárezred rövid történetét és hőies harcát, amelyet 1914 és 1918. között vívtak a túlerejű ellenségek ellen. Az ezred jelmondata: Harckészen előre! (...) A hosszantartó háború idején a 7. huszárezredből 25 tiszt hősi halált halt, a legénységi

állományból 234 fő esett el, 1044 megsebesült, sokan eltűntek és hadifogságba estek. A 7. huszárezred állománya részére több mint tízezer érdemrendet és kitüntetést adományoztak az arra érdemeseknek a háborúban. Egy tiszt kiérdemelte a Tiszti Arany Vitézségi Érmét, 11 altiszt és katona pedig az Arany Vitézségi Érmét. IV. Károly császár és király az alábbi elismerő sorokat juttatta el a 7. Vilmos huszárezred állományának: *„Hálás köszönetem a derék 7-es huszároknak, kik mindenkor és mindenütt bevadhatatlan babérokat szereztek. Károly”*.

A Cs. és kir. 38. Gyalogezrednek is csodálatos a hadi története. Kenyeres Dénes a hallgatóság előtt a Színház parkban, az emlékműnél-szintén felidézte a Mollinári-bakák haditetteit. A mozgósítást követően a Balkán Hadseregcsoporthoz osztották be őket. Az ezredparancsnok báró Lukachich Géza ezredes volt. (...) A következő évben a 38-asok a Kárpátokban, 1917-ben pedig az olasz, majd pedig az északi fronton harcoltak az oroszok ellen. A világháború négy évében a Cs. és kir. 38. Gyalogezred állományából összesen 67 tiszt és több ezer altiszt és legénységi állományú katona halt hősi halált. A háború végén Hahne Rudolf ezredes a meglévő 900 főnyi ezredet hazavezette Kecskemétre. Összesen 3 tiszt érdemelte ki a Tiszti Arany Vitézségi Érmét, 5 altiszt és 9 közvitéz pedig a legénységi Arany Vitézségi Érmét.

Az emlékbeszédek elhangzása után Kecskemét város koszorúit Mák Kornél alpolgármester, a Honismereti Egyesületét Székelyné Kőrösi Ilona, a Vitézi Rendét v. Tiszavölgyi István, a HOHE területi szervezetét Kenyeres alezredes, Hegedűs Ferenc és Szeverényi István helyezte el.

Lg. Kenyeres Dénes nyá. alezredes: Hegedűs Ferenc 100 éves II. világháborús veterán, HOHE tag, köszöntése Kecskeméten

Hegedűs Ferenc a HOHE Kecskeméti Területi Szervezetének legidősebb tagja. Az I. Vh. kitörése előtt született, 1914. július 10-én Gyomaendrődön. Az iskolai elvégzését követően a MÁV-nál helyezkedett el. 1937. október 5-én vonult be a M. Kir. I. Ferenc József Jász-Kun I. Honvéd Huszárezred II. huszárosztályához Kecskemétre. Alapos huszárkiképzést követően elvégezte a tisztesiskolát, őrzetű, majd tizedes lett. Megkedvelte a katonaéletet. Ezért 1940-ben jelentkezett a Veszprém mellett települő m. kir. Kinizsi Pál Csapataltisztképző Intézetbe. Az iskolán már fegyvernemet váltott, mivel a huszárság kora leáldozóban volt. A rendkívül kemény kiképzés során megtanulta az Ansaldo páncélgépkocsi és a Toldi típusú harckocsi szerkezetét, azok vezetését, harcászati jellemzőit, a beépített rádió és telefon kezelését.

Az avatást követően Hegedűs Ferenc szkv-t a 2. lovasdandár páncélos zászlóaljába helyezték, amely a 30. harckocsiezred kötelékébe tartozott. 1942 elején Németországba vezényelték Panzer IV. típusú harckocsi átképzőtanfolyamra. Nyáron kikerült a szovjet frontra. Egysége bevetésre került szeptemberben az Uriv melletti terepszakaszon, ahol jelentős veszteségeket szenvedett. Több tiszt hősi halált halt, ezért Hegedűs őrmester vette át a százada vezetését.

1944-ben a 2. páncélos hadosztály kötelékébe tartozó 3. harckocsiezred kötelékében ismét kikerült a frontra. Hosszú

véres harcok után a harcokszíók Bergen-Belsen település mellett kerültek angol hadifogságba. Egy ideig még szolgálatot is adtak. A münsteri hadifogolytáborban az angolok Hegedűs Ferencet gépkocsivezetőnek alkalmazták. Még abban az évben hazatérhetett a hadifogságból. Az új hatalom nem tartott igényt a magasan képzett altiszt katonai szolgálatára. Csak nehezen tudott elhelyezkedni. Előbb a Kecskeméti Konzervgyárban, később pedig a Volán Vállalatnál dolgozott 62 évet. A vállalat vezetése mindenkor számíthatott Hegedűs Ferenc precíz, odaadó és lelkiismeretes munkájára.

Hegedűs bajtárs 1995 óta tagja a HOHE Kecskeméti Területi Szervezetének. Minden rendezvényünkön aktívan jelen van, nemzeti ünnepeinken bajtársaival koszorút helyez el az emlékműveken. Rendhagyó történelemórákat tartott több alkalommal is különböző tanintézetek diákjai részére. Küldöttként képviselte tagságunkat Budapesten a HOHE országos értekezleten.

A 100 éves Hegedűs Ferenc őrmester köszöntése

A HOHE Kecskeméti Területi Szervezete a Magyar Nemzetőrrel közösen tartalmas és látványos ünnepséget szervezett a hős városban 2014. július 10-én Hegedűs Ferenc a II. világháború páncélos őrmester 100. születése napja alkalmából. Az ünnepségen jelen volt a népes Hegedűs család, valamint dr. Kakucsy György a HOHE országos elnökség képviselőjében.

Bakos Tibor nemzetőrtábornok üdvözölte a rendezvényre meghívott vendégeket. E sorok írója is köszöntötte a HOHE nevében a jelenlévőket, s ismertette a háborús veterán katonai pályafutását.

Mák Kornél, a város alpolgármestere is méltatta Hegedűs őrmester emberi tartását, hősie helytállását. Átadta Dr. Orbán Viktor miniszterelnök levelét és a város Emléklapját, valamint ajándékát. A HM határozatát Hornyák Erika alezredes, a Honvédelmi Minisztérium Társadalmi Kapcsolatok és Háborús Kegyeleti Főosztály kiemelt főtisztje ismertette. Dr. Hende Csaba ajándékát, egy 48-as ágyú makettjét Kriston István főtzls., a MH vezénylő zászlósa és Bezsenyi Tamás tztls., a MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis vezénylő zászlósa adták át az ünnepelt altisztnak.

Majd Bakos tábornok kinevezési okmányt olvasott fel, amelyben tudatta, hogy Hegedűs bajtársat kinevezte nemzetőr hadnaggyá. A HOHE Kecskeméti Területi Szervezet elnöke, lg. Kenyeres alezredes köszöntö meg Hegedűs bajtársunk húszéves tevékenységét és áldozatos munkáját, ezt Emléklappal és ajándék átadásával honorálta. Végül Székelyné Kőrösi Ilona, a Bács-Kiskun megyei Honismereti Egyesület elnöke köszöntötte Hegedűs Ferencet. Méltatta az ünnepelt emberi helytállását és azt a munkásságát, amellyel segítette a fiatalok honvédelmi ismereteinek gyarapítását. Emléklappal kedveskedett Feri bácsinak.

Az ünnepelt fia, ifj. Hegedűs Ferenc köszöntö meg a család nevében a sok méltatást és elismerést. Természetesen Hegedűs őrmester bajtárs is szót kért. Röviden kifejtette katonai tevékenységét, II. világháborús harcait. Máig sajnálja, hogy sok bajtársa hősi halált halt vagy megsebesült. Gyakran imádkozik elhunyt bajtársai lelki üdvéért. A Szózat és a csapatzászló elvonulása után állófogadás és bajtársi beszélgetés zárta a nagyszerű rendezvényt.

Csendes zárandoklat a halottakért. Lezsák Sándor, a parlament alelnöke koszorúkat helyezett el s mécsest gyújtott több település első világháborús emlékhelyén

G. Juhász Judit – Magyar Hírlap, 2014.július 21.

Az első világháború hősei előtt tisztelegve járta végig választóközrete településeit és helyezett el koszorút az emlékhelyeken Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke. Csendes zárandoklata három napig tartott, Bócsán, az utójára meglátogatott falu kis temetőjében találkoztunk vele.

Aprócska koszorú az emlékműhöz támasztva, a frissen gyomlált virágok között mécsest pislákol. Bócsán ez jelzi csupán, hogy az Országgyűlés alelnöke ott járt és fejet hajtott az első világháború hőseinek emléke előtt. Lezsák Sándor sorra járta a választóközretéhez tartozó Bács-Kiskun megyei településeket – összesen huszonnégyet –, hogy mécsest gyújtson és imádkozzon, köszönetet mondjon a katonáknak, akik az életüket adták, és akiknek volt elég bátorságuk ahhoz, hogy olykor a túlerővel is szembenézzenek. Csendes zárandoklata három napig tartott, mi Bócsa kis temetőjében találkoztunk vele. Ez az alig 1800 lelket számláló település volt az utolsó, amelyet Lezsák Sándor a „nagy háború” kitörésének századik évfordulóján meglátogatott. Az emlékmű egyik oldalán az első, a másik oldalon a második világháború elesett katonáinak neve

olvasható.

„Azt hinné az ember, hogy egy ekkora falnak nem lehet ilyen sok katona áldozata. Mégis, hatvanöt nevet számoltam meg” – mondta az Országgyűlés alelnöke. Hozzátette, minden ilyen kicsi településen meghalt a lakosság egy része, életerős emberek veszték oda. „Ezért döntöttem úgy, hogy mindenhová elmegyek. Az egykori katonák rokonai, leszármazottai élnek körülöttünk, rájuk gondolok, amikor hozok egy szál virágot vagy meggyújtok egy mécsest.”

Az alelnök szerint a temetőkből, az emlékhelyeken óhatatlanul előtörnek a családi emlékek, legendák is, hiszen minden család megszenvedte a háborúkat. Megjegyezte, „zarándoklatán” csupa tiszta és gondozott emlékhelyeket látott, ez szerinte azt jelzi, az utódoknak fontos emlékezniük a hősökre. Majd Széchenyi Istvánt idézte, aki szerint amilyen a temető, olyan a település is. Lezsák Sándor a későbbiekben szeretne egy képes kiadványt összeállítani ezen települések világháborús emlékhelyeiből. Így folytatta: „tudjuk, iszonyú fegyverek, technikák gyilkoltak az első világháborúban, akárcsak a másodikban. Nem tudjuk, milyen fegyverekkel gyilkolnak majd a harmadik világháborúban, de azt igen, a negyedikben csak bunkós botok és kövek lesznek”.

Tatai Olvasónktól kaptam e levelet és a benne lévő anyagismertetést:

Tisztelt Dr. Tóth Gergely úr!

Rigó Erik a nevem, Tatán élek, nyugalmazott rendőrtiszt vagyok. Tata város Rendőrkapitánya voltam 1998-as nyugdíjazásomig. Évek óta olvasója vagyok a Hadak Útjának. Az újságot v. Polgár Sándor és v. Petrozsényi Tibor ajánlotta figyelmembe még 1991-ben. Sajnos az általam nagyon tisztelt, a Don vidékét is megjárt katonaemberek már nem élnek. Jelenleg Budapestről Nagy László küldi rendszeresen az újságot. Miután kiolvasom, mindig elviszem a helyi könyvtárba, hogy minél többen ismerjék meg és olvassák.

Jelen levellel küldök Önnek egy linket, amelyet ha megnyit, akkor egy kiállítást és tárlatvezetést tekinthet meg egy Európában is egyedüli és ritkaságnak számító gyűjtemény anyagáról, mely drámai festményeket tartalmaz a Forradalomról és a megtorlásról. Sajnos csak német nyelven van meg, mert a tavalyi kiállításon az osztrák televízióknak készült az oberpullendorfi (Felsőpulya) kiállítást követően. A gyűjtemény az én tulajdonom és büszke vagyok, hogy ezt a hagyatékat gondozhatom. Küldök Önnek egy albumot is postával. Ha Önök bárhol szeretnének a festményekből kiállítást szervezni (akár Magyarországon, akár külföldön), akkor azt szívesen támogatom. A festményeket már Ausztriában, Oberpullendorfban és Bécsben, Németországban pedig a Stuttgart melletti Gerlingenben is kiállítottam. Kérem nézze meg a filmet, szívesen venném, ha ismerőseinek is továbbküldené. Görgényi István tatabányai festőművész a képeket a legnagyobb titokban festette 1956 és 1973 között a megtorlás ideje alatt. Szerencsére nem árulta el senki. A képek 2005-ig egy pincében voltak elrejtve. A festőművész unokájától vásároltam meg és menthettem meg az alkotásokat az utókor számára.

<https://m.youtube.com/watch?v=mSjfkPh5xOA>

Tisztelettel, Rigó Erik

rigo.erik@derik.hu

Tel.: 36-30-9947425, www.derek.hu

A magyar huszár, aki megmentette Lengyelországot

Bárány Krisztián, Magyar Nemzet, 2014. március 2.

Egy legendás huszárparancsnok, akit a lengyelek jobban ismernek, mint mi magunk. Van mit bepótolnunk a „nagy háború” hőseiről. Százak, ezrek haltak meg egy eszme, egy parancs, vagy éppen egy hirtelen meghozott, mégis alapos döntés következtében. Muhr Ottmár legendája sem a halálával kezdődött. Ő igenis élni akart, de tisztában volt vele,

ha nem cselekszik azzal százvezrek sorsa dőlhet romba. Ez a legenda 1914. december 11-én hajnalban megszületett, - itt az ideje, hogy széles körben megismerjük. Muhr Albertnél, a huszárparancsnok unokánál jártunk, aki ma is féltve őrzi a családi ereklyéket.

Az unoka szerint a családi fészekben nem a katonás szellem uralkodott. Muhr Ottmáréknak öt gyermekük született, a nagyapa pedig igazi családszerető embernek számított. A kötelék olyannyira szoros volt felesége és gyermekei körében, hogy amikor 1900-ban Szarajevóba küldték szolgálatra, ő vitte magával a szeretteit is. Kislányuk, Olga után Ernő és Albert már e városban született. A négy-öt esztendőes szolgálati idő lejárta után két évet a kőszegi laktanya falai közt szolgált, majd a család Sopronba költözött. Ekkor már vérbeli huszárnak számított, hiszen 26 esztendőes kora óta, 1886-tól szolgált a császári és királyi 9. Nádasdy-huszárezred kötelékében.

A békeidők hamar elmúltak, Muhr Ottmár Sopronban volt, mikor parancsot kapott: irány a keleti front! Ezredparancsnoki kinevezését 1914. november 26-án kapta meg, két héttel később, december 8-án az orosz harctéren lévő Jablonietz nevű községben vette át a 9. közös huszárezred parancsnokságát. A térségben egyre nagyobb fölénybe kerülő orosz seregek előretörésével a történészek szerint válságosra fordult az osztrák–magyar s a német csapatok helyzete.

Henriquez Vince, a Nádasdy-huszárok kapitánya évekkel később úgy emlékezett, hogy ezekben a napokban vagy hat zászlóaljnyi ellenség tartotta őket sakkban, sokszor lőtávolságnyi közelségből. Bess-Chrostin János főhadnagy képekben leírt tanúvallomása a december 11-i eseményekről magával ragadja olvasóját:

„Orosz gohyók siivítenek. Két huszár és két ló boltan összeesik. Muhr ezredes röviden parancsot ad négy századparancsnokának. A huszárok, mint a bangyák lepik el a nyírfás domboldalt. A gohyózúpor mindig erősebb lesz. A levegő megtelik lárma, fegyverropogás s letörő ágak recsegésének zajával. A csatazajt túlbarsogja az oroszok vad „Hurrá!” kiáltása. Muhr ezredes tisztában van a helyzettel. Az ellenség elfoglalta az állást. A kimerült, leváltandó csapatokat visszanyomták. Ezredesünket egy gondolat tűzeli: az állásoknak ismét a miénkenek kell lenniük. Lovaglopálcáját a magasra emelve kiáltja: Előre! Hurrá! Éljen a király! Nádasdy-huszárainak élén ő ront elsőként az ellenségre.”

Muhr Albert szerint nagyapjának az életét jelentette a huszárezred, amely a limanovai csatával beírta magát a történelembe. Úgy tartja, s ezt a kutatások is alátámasztják, az őse által vezetett ütközet döntő fontosságú volt.

–Az oroszok ezt a limanovai részt nagyon erősen támadták, és bizonyos részüket el is foglalták. Hogyha sikerül az oroszoknak áttörni ezt a frontvonalat, akkor egész Krakkóig eljutottak volna, s Kis-Lengyelország lehet, ma is Oroszországhoz tartozna. Nagyapám teljes mértékben saját felelősségére vállalta, hogy mit is kell cselekedni, máskülönben elveszik az egész hadszíntér. Ez egy olyan huszárroham volt, amit gyalogosan végeztek a huszárok, lóról szállva pedig nem voltak gyalogsági fegyverrel felfegyverkezve sem. A korabeli festményeken is úgy van ábrázolva, hogy karddal vagy pisztollyal a kezében ő vezeti rohamra lóról szállva a huszárokat – meséli a huszárparancsnok unokája.

A Nádasdy-huszárok óriási véráldozatok árán foglalták vissza az állásokat. Muhr Ottmárt követve csak a tisztek közül 10-12-en haltak meg. A hősök emlékét ma is aktívan ápolják Lengyelországban. Kiemelkedő hőstettét jól példázza az is, hogy a tiszti arany vitézségi érmet összesen 99 magyar katonának adományozták oda.

A beszélgetés közben kiderült, hogy a család a II. világháború idején is hősöket adott honvédeink sorába – róluk később beszélünk –, de maga e tény kapcsán felmerült a kérdés, az unoka, akinek a híressé vált Muhr-vér csörgedezik az ereiben, miként döntött volna nagyapja helyében.

–A katonaságról csak annyit, hogy én nem voltam katona. Azon voltam, hogy ne kelljen az előző rendszernek a katonaságában részt vennem, és ez sikerült is. A sport révén, gondolom, nagyapámhoz hasonlóan cselekedtem volna. A Ferencvárosban jégkorongoztam, ez egy elég gyors játék, és pillanatok alatt dönteni kellett, hogy mit választok, hogy oldom meg az adott feladatot. Hogyha én is olyan kiképzést kaptam volna, mint ő, biztos, hogy felismerem a helyes döntést. Nálunk az ellenfelet kellett legyőzni, náluk meg az ellenséget – magyarázza Muhr Albert.

A hátszág, ahogy a szerető feleség is, elsőként december 14-én olvashatott a hőstetről, a magyar újságok címlapon közölték a haditettét, amit évtizedeken át méltó módon megünnepeltek. Hősi halála után Ferenc Józseftől megkapta a Lipót-rend lovagkeresztjét és a nemességet, s utólag a tiszti arany vitézségi érmet adományozták részére. Utódai felvehették a „limanovai” előnevet is, s nap mint nap leróhatták kegyeletüket a Sopronban állított díszes, a csatát ábrázoló Nádasdy-emlékmű előtt. A Muhr-családnak szívfájdalma, hogy ezt a „kiérdemelt koronát” az 50-es években egyik napról a másikra ismeretlenek lerombolták.

A diktatúra éveiben az első, ahogy a második világháború hőseiről sem lehetett beszélni. Ők mégis minden esztendőben december 11-én a ferencesek templomában megemlékeztek a férjéről, az édesapáról s a nagyapáról. A

családi relikviák egyik legféltettebb darabja a Muhr Albert édesapja által féltve őrzött töredék huszárfej a soproni domborműből. Ottmár fia ezt olyannyira titokban őrizte, hogy csak halála után derült fény az elrejtett limanovai mementóról. Az unoka ezt a soproni huszármúzeumnak ajánlotta fel, Muhr Ottmár személyes tárgyainak egy részét pedig Sárváron állították ki.

Halála után is életet mentett a huszárparancsnok

Muhr Ottmárt nemcsak a korabeli társadalom emelte piedesztálra, a családi legendák szerint hőstettét jól megjegyezték a Szovjetunióban is. A II. világháború idején Ottmár két fiát behívták, Albert 1941-ben hősi halált halt, öccse, Győző pedig a keleti fronton fogságba esett. A táborban raboskodó Muhr-fiút egy alkalommal magához hívatta egy politikai tiszt, s rákérdezett: „Maga annak a Muhrnak a fia, aki?” Győző büszkén vágta rá a választ: „Igen, az édesapám Muhr Ottmár.” Az orosz erre felállt, kezét rázott vele, s gratulált neki azzal a mondattal, hogy „az ön apja egy hős volt”. A Muhr-fiú ezután átkerült egy másik táborba, ahol – ahogy Muhr Albert meséli – történetesen Rákosi Mátyás osztotta az ést a tiszteknek, Győző nem sokkal ezután hazatérhetett.

Ahogy az unoka fogalmaz, nemcsak nagybátyját mentette meg a huszárparancsnok, hanem őt is. 2006-ban Amerikába utazott egy barátjához, de a kirándulás helyett a csípőbántalmái miatt kórházban kötött ki. A vizsgálatok során a család hőse és a huszárság is szóba került, a szakorvos pedig érdeklődéssel hallgatta a történeteket. A szimpatikus orvos ingyenesen megvizsgálta őt, s a műtétet is vállalták, Albertnek „csak” a kórházi kezelést kellett volna fizetnie, ez azonban olyan magas volt, hogy nem vállalta a beavatkozást, s hazautazott.

Nem sokkal ezután a budapesti lakásán csörgött a telefon. Az orvos hívta őt, azt mondta neki, ha ad egy interjút a helyi lapnak, a kórház magára vállalja a műtét és a kórházi ellátás teljes költségét. Így született meg az amerikai újságban a „címlopsztori” a válogatott jégkorongozóról és hős nagyapjáról. Muhr Albert büszkén meséli, mekkora kultusza van ma is nagyapjának és a huszároknak Lengyelországban. Kiemelte, hogy a fiatalok azok, akik éltetik ezt a hagyományt közel száz esztendeje. A kilencvenedik évfordulón színházi estet és rajzversenyt is rendeztek emlékükre. Az unoka bízik benne, hogy a centenárium nyújtotta alkalmat itthon is megragadják és a történelemórákon elhangzik majd nagyapja neve is.

S nem kevésbé fontos a szerzőnek a riport végén található megjegyzése ill. felhívása:

Családi hősök. -Ha családjá hasonló történetekkel rendelkezik, írjon nekünk: barany.krisztian@mno.hu

Szinte minden család büszkélkedhet olyan felmenővel, aki részt vett az első világégés harcaiban. Míg azonban pl. Angliában ma is rendkívüli tisztelet övezi e kor hőseit, történeteikről filmsorozatok, nagyszabású mozifilmek születnek, addig itthon sajnos jóval kisebb a mozgástér. Holott hőseink egy fikarcnyival sem tettek le kevesebbet az asztalra a példaként felhozott angol katonáknál. Ezért is tartom nagyon fontos és követendő útnak azt, amit a HM háborús kegyeleti és társadalmi kapcsolatokért felelős főosztálya vagy éppen a Nagy Háború blog képvisel. Újabb üde színfolt, hogy a századik évfordulóval számos pályázatot is kiírtak.

HALÁLOZÁS

-Az elhunyt repülőbajtársa, Gáti László (Riverview, Michigan állam), valamint sógornője, özv. v. Hefty Lászlóné (Buenos Aires) jelentette, hogy 2014 júniusában életének 91. évében Big Bear Cityben, Kaliforniában elhunyt **v. Hefty Frigyes rep. alezredes**, a kommunizmus üldözöttje, a legendás I. világháborús pilóta, id. v. Hefty Frigyes fia. Hamvait július 22-én a Deák téri evangélikus templomban búcsúztatták és tudomásunk szerint az általa nagyon szeretett Hármashatár hegy felett szórták szét. (Édesapja, id. Hefty Frigyes detroiti sírhelyéről a fényképeket l. a 10. oldalon.)

-Fekete Dénes (Miskolc) jelentette, hogy **v. Mester István, az 1. páncélos hadosztály állományában a Donkanyart megjárt katona**, 2014. június 24-én Miskolcon 90 éves korában elhunyt. Temetése július 31-én volt Miskolcon a Szentpéteri kapui temetőben.

-Böjthe Tamás HOHE elnökségi tagnak a legutóbbi lapszám óta beérkezett kérésére utólagosan közöljük elhunyt bajtársuk halálhírének kiegészítését: **Vörös Vidor egykori kőszegi katonaiskolás volt** (1939-43), majd **Budapesti Műszaki Hadapródiskolai növendék** (1943-45). Bajtársunk Egerben élt és áprilisban érte a halál.

RÖVID HÍREK, LEVELEK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-**Dr. Lengyel Alfonz** (Sarasota, Florida állam) bajtársunk gyógykezelés alatt áll, gyógyulásához a Jóisten közbenjárását kérjük. Augusztus 20-i emailjében ez állt: "Ma van 70 éve, hogy az utolsó Horthy-avatáson engem a Magyar Királyi Ludovika Akadémián hadnaggyá avattak." E nemes évforduló kapcsán szeretettel köszöntjük.

-**A Vitézi Rend** Magyarországi Törzsszéke, melynek jelenlegi központja az Országos Törzskapitány lakhelye folytán Alcsútdobozon van, ismét volt kedves elküldeni szerkesztőségünknek a *Vitézek Hírmondója* legújabb számát, melyet köszönünk szépen.

-**Schaffer Frigyes szerkesztő** ismét volt szíves elküldeni **Perth-ből** (Nyugat-Ausztrália) a **Perthi Magyar Hírek** legújabb számait, melyeket köszönünk. Ebben a számban külön említésre méltó és tanulságos az, ahogy a klub vezetősége az egyes újonnan érkezett fiatalabb gazdasági kivándorlóknak az Otthon termeiben látható hagyományos jelképeket, köztük a keresztet illető kifogásaira válaszolt, igen megfontoltan és egyértelműen (ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a vezetőség tárt karokkal és szeretettel fogad minden új tagot és érdeklődőt):

"A falakon függő történelmi térképeket elődeink Magyarországról kapták (mert ott készültek). Nem politikai nézetek miatt, hanem történelmünk ismertetése céljából kerültek a falra. Ha lenne szép iskolatermünk vagy múzeumunk (és reméljük, hogy lesz), ott talán jobb helyen lennének. A falak díszítése tagjainkkal való megbeszélés és megállapodás tárgya. A keresztet az alapítók akkor tették a főfalra, amikor, saját otthonaik mintájára, a Magyar Otthont 1967-ben felszentelték, mint az egész helyi magyarság otthonát. A kereszt eltávolítása sértené egyesületünk alapítóinak az emlékét, akiknek gyermekei, mint egyesületi tagok, jogos felháborodással illetnék a vezetőséget, ha ilyen (külső, a szerk.) nyomásnak eleget tenne. Ausztrália „multicultural” nemzetiségi politikát folytat, amely tiszteletben tartja a vegyes összetételű állampolgáraink nyelvi, politikai és vallási különbségeit, és azok kölcsönös tiszteletét hirdeti. Közösségünkön belül nekünk is meg kell adnunk egymásnak ugyanezt a tiszteletet. Akiben nincs annyi közösségi szellem és tisztelet, hogy elfogadja jelenlegi egyesületi tagjaink reánk hagyott örökségét, az bizonyára nem is érezné jól magát a Magyar Otthonban."

-**Fekete Dénes** emailben utólag ezt fűzte még hozzá a 16. oldalon lévő cikkéhez, Stubner Ferenc 95. születésnapjára utalva: "Szabadkáról így írt egy 71 éves hagyományörző és öregcserkész barátom, aki túravezetőnk volt a júliusi kegyeleti utunkon: *Ferenc bának 95. születésnapjára mi szabadkai cserkészek is kívánunk boldog, egészségben gazdag születésnapot, további jó szerencsét és továbbra is maradjon Rajta a Jóisten áldása. A Szabadkai öregcserkészek nevében, Kujundzsics Béla*"

Helyesbítési kérelem:

Helyesbítés Rédey Tamás (Washington állam, USA) kérésére: a múlt szám Halálozások rovatában „Dr. Ravasz János” helyesen **Dr. Révász János ny. állatorvos, utolsó avatásos repülő hadnagy** (a főhadnagy valószínű rehabilitálás eredménye).

Debrecenben a Fáy András u. 55 -ben laktak. Az állatorvosin együtt laktunk az Elemér u. 5 alatt és együtt rúgtak ki az egyetemről, mint volt reakciós katonákat, kb. 140-ünket. Ő később visszament és végzett, én pedig műszaki vonalra mentem. Mint volt debreceni lakos magam is, 1990 után sokszor összejöttünk. Feleségét is ismerem. Volt egy fia, aki korán meghalt. Janó jó barátom volt.